

ledning af Forf.s Fremstilling, vilde det navnlig blive den, at medens der hist og her er samlet statistisk Materiale til Belysning af enkelte Træk eller Forhold (f. Eks. Høstudbyttet), saa sidder Læseren tilbage med en utilfredsstillet Hunger efter lidt mere historisk Statistik, navnlig med Hensyn til et meget vigtigt Punkt: Prisstatistik vedrørende Landbrugsprodukter; her er Forf., uvist af hvilken Grund, paafaldende reserveret. — Man kunde maaske ogsaa finde, at Arkivar Weibull gennem sin Behandling lidt for strængt har holdt sig til det agronomiske Synspunkt, til Landbrugets mere tekniske Side, og at Fremstillingen vilde være bleven indholdsrigere, hvis man havde hørt lidt mere end Tilfældet er om retslige og sociale Forhold: f. Eks. Bondestandens Retsforhold gennem Tiderne til Jorden, den dyrkede; Bondestanden i Skaane var vel saalidt som andetsteds en „forskelsløs Masse“: der var Gaardmænd, Husmænd, Tyende o. l. Det vilde have øget Bogens, om jeg tør sige: mere almen menneskelige Værdi og Interesse, om disse og lignende Spørgsmaal var bleven behandlet noget mere i lige Plan med den mere agronomiske Side af Landbrugets Historie. Dog alt dette er jo nærmest et Definitionsspørgsmaal om „Jordbrug“. Men alt i alt en klar, grundig, fortræffeligt orienterende Skildring; dette er Hovedindtrykket af Bogen. Efter denne Skildring af det skaanske Landbrugs Historie behøver Arkivar Weibull, skulde jeg tro, ikke at skamme sig for sine Slægtninge og Navnefæller indenfor Nutidens svenske Historieforskning og Historieskrivning.

Henrik Pedersen.

HANS CHR. RIIS: *Statuslære*. 1ste Bind af Skrifter udg. af Handelshøjskolen. Schönbergske Forlag. 1923. 148 p. p.

Lektor Riis ved Købmandsskolen har udgivet en overordentlig letfattelig og gennemhæderlig Statuslære, hvis Paastandes Rigtighed er ligesaa indlysende, som deres Overholdelse i al Fald i danske Aktieselskaber har været negligerede. Forf. har bl. a. læst den her i Tidsskriftet anmeldte tyske Bogholderitekniker Fr. Leitner. Forf.s Udgangspunkt er, at Aktiver aldrig maa ansættes for højt, Forpligtelser ikke for lavt, og en Fortjeneste aldrig tages til Indtægt, før den er sikkert konstateret, men et Tab føres til Udgift, saasnart det er sandsynligt. Opskrivning paa Grund af Varelagers eller Bygningers Konjunkturstigning maa ikke ske og følgelig Indtægten ikke forøges ved en saadan Værdistigning, med mindre Aktivets sælges. Indtægt, opstaaet ved højere Vurdering af For-

ledning af Forf.s Fremstilling, vilde det navnlig blive den, at medens der hist og her er samlet statistisk Materiale til Belysning af enkelte Træk eller Forhold (f. Eks. Høstudbyttet), saa sidder Læseren tilbage med en utilfredsstillet Hunger efter lidt mere historisk Statistik, navnlig med Hensyn til et meget vigtigt Punkt: Prisstatistik vedrørende Landbrugsprodukter; her er Forf., uvist af hvilken Grund, paafaldende reserveret. — Man kunde maaske ogsaa finde, at Arkivar Weibull gennem sin Behandling lidt for strængt har holdt sig til det agronomiske Synspunkt, til Landbrugets mere tekniske Side, og at Fremstillingen vilde være bleven indholdsrigere, hvis man havde hørt lidt mere end Tilfældet er om retslige og sociale Forhold: f. Eks. Bondestandens Retsforhold gennem Tiderne til Jorden, den dyrkede; Bondestanden i Skaane var vel saalidt som andetsteds en „forskelsløs Masse“: der var Gaardmænd, Husmænd, Tyende o. l. Det vilde have øget Bogens, om jeg tør sige: mere almen menneskelige Værdi og Interesse, om disse og lignende Spørgsmaal var bleven behandlet noget mere i lige Plan med den mere agronomiske Side af Landbrugets Historie. Dog alt dette er jo nærmest et Definitionsspørgsmaal om „Jordbrug“. Men alt i alt en klar, grundig, fortræffeligt orienterende Skildring; dette er Hovedindtrykket af Bogen. Efter denne Skildring af det skaanske Landbrugs Historie behøver Arkivar Weibull, skulde jeg tro, ikke at skamme sig for sine Slægtninge og Navnefæller indenfor Nutidens svenske Historieforskning og Historieskrivning.

Henrik Pedersen.

HANS CHR. RIIS: *Statuslære*. 1ste Bind af Skrifter udg. af Handelshøjskolen. Schönbergske Forlag. 1923. 148 p. p.

Lektor Riis ved Købmandsskolen har udgivet en overordentlig letfattelig og gennemhæderlig Statuslære, hvis Paastandes Rigtighed er ligesaa indlysende, som deres Overholdelse i al Fald i danske Aktieselskaber har været negligerede. Forf. har bl. a. læst den her i Tidsskriftet anmeldte tyske Bogholderitekniker Fr. Leitner. Forf.s Udgangspunkt er, at Aktiver aldrig maa ansættes for højt, Forpligtelser ikke for lavt, og en Fortjeneste aldrig tages til Indtægt, før den er sikkert konstateret, men et Tab føres til Udgift, saasnart det er sandsynligt. Opskrivning paa Grund af Varelagers eller Bygningers Konjunkturstigning maa ikke ske og følgelig Indtægten ikke forøges ved en saadan Værdistigning, med mindre Aktivets sælges. Indtægt, opstaaet ved højere Vurdering af For-

muegenstande, er imaginær Indtægt. Der foreligger intet Nettooverskud, førend de nødvendige Afskrivninger er foretaget, og Afskrivninger skal ikke tages af det regnskabsmæssige Overskud, men skal indgaa i Driftsregnskabet. Endosserede Veksler skal opføres enten under Linjen, eller baade som Passiv (eventuel Forpligtigelse) og Aktiv (det heraf følgende eventuelle Regres Krav). Af „Debitorer“ skal udskildes en Conto „dubiose Debitorer“, hvorimod man bør sætte en Delcredereconto. Ingen Aktiebesiddelse bør opføres over Anskaffelsespris eller over Dagskurs. Større Debitorer skal opføres særligt, saa man kan se om Risikoen er spredt eller samlet. En Conto, der hedder „Filiernes Saldo“ er utilstedelig, idet Filiernes Enkeltposter enten opføres i Hovedregnskabet eller der skal være en særlig Filialbalance. Ingen Vare kan optages højere end til Anskaffelsespris (— jo dog, hvis de opføres paa Passivsiden som Konjunkturdelcrederefond). De saakaldte immaterielle Anlægsværdier („goodwill“, Patenter osv.) skal afskrives hurtigt, ligesom Etableringsudgifter. Under Afsnittet Passiverne burde Forf. have talt mere om paatagne Garantiers Postering. Under Egenkapital er Forf. betænkelig ved Friaktier. Reserverne deler han i aabenbare og stille (hemmelige) Reserver, og igen i ægte og uægte. Med Hensyn til de stille Reserver er han fuld af Betænkelighed, fordi de giver dem, der kender deres Eksistens, et Forspring for de øvrige Aktionærer. Blandt uægte Reserver nævner Forf. Amortisations- og Fornyelsesfond, Delcredereconti, Henlæggelser (til Imødegaaelse af kommende Forpligtelser og sandsynlige Tab) saavel som Forsikringselskabers Skadesreserve, der burde hedde Conti for svævende Erstatninger. Forf. ønsker med Rette, at alle uægte Reserver tydelig fremtræder som saadanne. Endelig har Forf. et Kapitel „regulerende Poster“, i. Eks. Aktionærers Forskrivninger, hvor Kapitalen ikke helt er indbetalt, Konto for Amortisation af Pantegæld, Driftsunderskud, Udgifter og Indtægter afholdte i Aar, men i Virkeligheden paahvilende næste Aar, visse Provisionsforpligtelser osv. Bogen slutter med et vel kortfattet Afsnit om Driftsregnskabet. Hermed være denne Bog anbefalet særlig til Direktører, Bestyrelser og Revisorer i Aktieselskaber.

Dr. L. V. Birck.

Sir JOSIAH STAMP: *The fundamental principles of taxation in the light of modern developments.* 198 S. Macmillan & Co. London 1921. 10 sh. 6 d.

Bogen er en Samling Forelæsninger (the Newmarch lectures for 1919), der i den trykte Gengivelse har bevaret Fore-